

Palliatieve zorg in psychiatrie

Euthanasiewens bij ondraaglijk psychisch lijden daagt hulpverleners uit

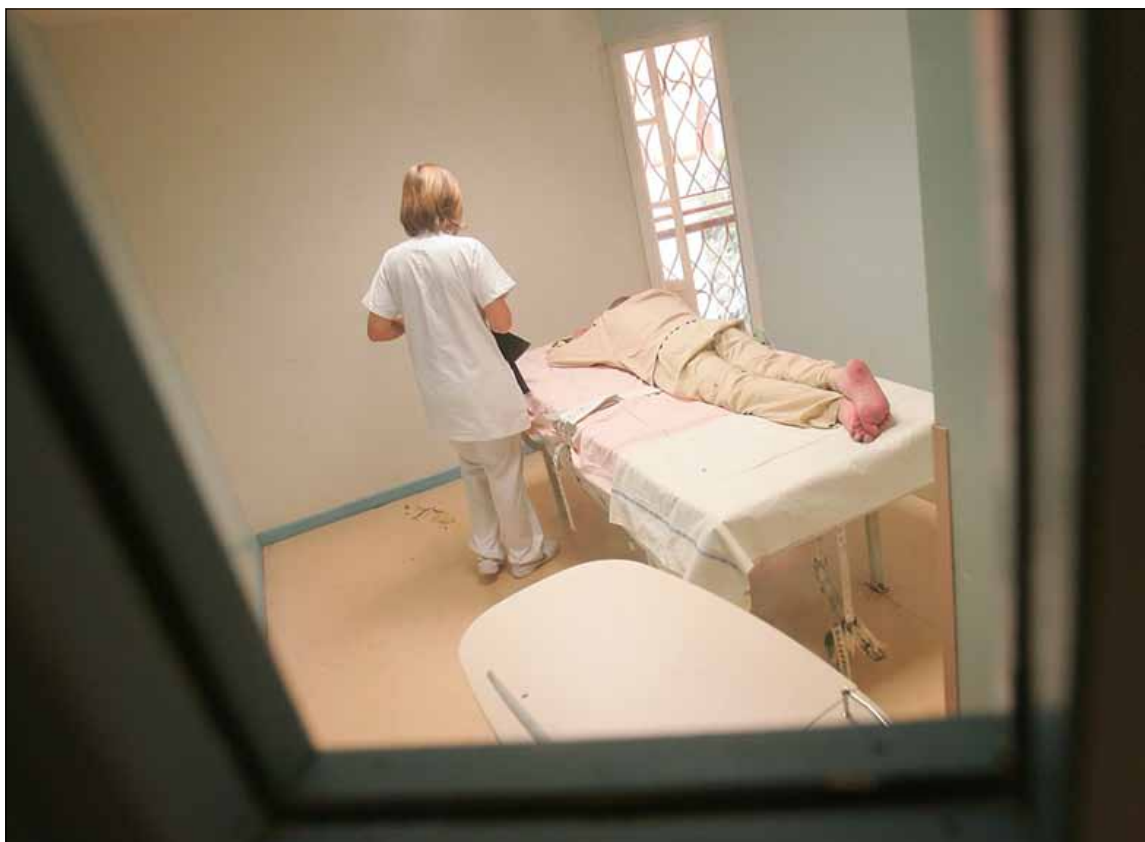
- Doodswens soms symptoom van de aandoening
- Veroorzaakt onmacht bij hulpverleners
- Nieuwe studie buigt zich over problematiek

Erik DE SMET

Onder bepaalde voorwaarden laat de wetgever euthanasie bij uitzichtloos en ondraaglijk psychisch lijden toe. Hulpverleners worden dan ook geconfronteerd met het verlangen van sommige psychiatrische patiënten dat er aan hun lange lijdensweg een einde komt. Die doodswens veroorzaakt evenwel onmacht bij zorgverstrekkers en familieleden.

Een studiedag aan de KU Leuven en een pas verschenen studie, *Euthanasie bij ondraaglijk psychisch lijden*, leren dat de kwestie actueel is. Van de 1.526 euthanasiegevallen in de periode 2008 tot 2009 waren er 34 voor een neuro-psychiatrische aandoening: tien voor alzheimer, zeven voor Huntington, maar ook zes bij een ongeneeslijke depressie, drie bij autisme en twee bij anorexia.

Het is genoegzaam geweten dat wanneer niet op de vraag van de patiënt om euthanasie wordt ingegaan, het gevaar van zelfdo-



Negentig procent van de vragers heeft een zelfmoordpoging achter de rug. © Imageglobe

ding reëel is. Cijfers tonen aan dat negentig procent van de psychiatrische patiënten die om euthanasie vragen, reeds een zelfmoordpoging achter de rug heeft. Het is belangrijk dat de hulpverlener daarbij nagaat of de

doodswens geen symptoom van de ziekte is. Als blijkt dat dit zo is, rijst de vraag of euthanasie niet met alle kracht moet worden bestreden.

Iris De Coster, een van de auteurs van de studie en verbonden

aan het centrum voor zorgonderzoek Lucas aan de KU Leuven, onderstreept de noodzaak aan palliatieve zorg in de psychiatrie. „Die nood staat los van de vraag naar euthanasie, maar wil patiënten met een uitzichtloos pro-

bleem tegemoet komen”, zegt De Coster. „De focus ligt op het verlichten van het lijden met de klemtoon op herstel van relatie, zinvraag en nabijheid.”

Zo'n palliatieve psychiatrie bestaat bij ons evenwel nog niet. Het idee doet denken aan het pionierswerk van zuster Leontine die destijds bij ongeneeslijk zieke patiënten de uitzichtloze behandelingen gericht op herstel, vervang door een grote comfortzorg en het verlichten van de pijn.

„Comfortzorg maakt dat de vraag naar euthanasie zich minder stelt”

„We zijn ervan overtuigd dat de vraag naar euthanasie zich in zo'n relationeel verband minder zal stellen of dat wij die vraag beter zullen kunnen duiden”, besluit De Coster. „Wij voeren dus geen pleidooi voor euthanasie, we nemen wel de vraag van de patiënt ernstig. Als die merkt dat zijn vraag gehoord wordt, is hij vaak opgelucht en dankbaar. De hoofdzak is dat we met hem een relatie blijven aangaan. En dat ankert toch in de katholieke waarden?”

Ann Callebert (e.a.), *Euthanasie bij ondraaglijk psychisch lijden*, Acco, Leuven, 2012, 138 blz., ISBN 978 90 3348 800 9.

Dromen van en bouwen aan een gelukkig gezin

Nieuw boek vertrekt van getuigenissen en ervaringen om gezinnen, op zoek naar zin, gelovig te inspireren

Nicole LEHOUCQ

Een boek over geluk, is daar nog nood aan nu er zoveel publicaties over geluk verschijnen? Katie Velghe nuanceert: „Die gaan vaak over geluk najagen. In *Gelukkig gezin* komen mensen aan het woord die getuigen hoe ze hun christenzijn dag na dag beleven in hun gezin. Vanuit een houding van ont-

vankelijkheid, krijgen ze er dan vaak geluk als bonus bovenop. Evengoed komen moeilijke momenten, verlieservaringen en relatiebreuken aan bod. Zo vertelt een moeder die haar zoon verloor, hoe ze zich in die periode toch gedragen voelde door God.”

„*Gelukkig gezin* wil een eigentijds boek zijn, dat vertrekt van

de realiteit van elke dag en geschreven is vanuit een gelovige invalshoek”, vervolgt Velghe, beroepshalve actief als educatief medewerkster bij de Interdiocesane Dienst voor Gezinspastoraal (IDGP). „Daarom begint elk thema zoals lichamelijke gezondheid, omgaan met tijd of hoopvol leven, met getuigenissen.”

spreken over wat en Wie hen bezielt. Zo willen we hen tips geven, bemoedigen, inspireren.”

Katie Velghe, *Gelukkig Gezin. Zin vinden in het leven van elke dag*,

Lannoo, Tielt, 2012, 208 blz., 17,99 euro, ISBN 978 90 209 9743 9.

Lezers van *Kerk & Leven* krijgen 4 euro korting als ze bestellen via www.lannooshop.be/kenl-gelukkig-gezin. Meer info via 051 42 42 71.

Advertentie



Velen proberen in het dagelijkse leven als gezin het geluk op het spoor te komen. © Liesbeth Pulinckx

Fundamenten

Waar haalde ze de inspiratie? Velghe: „Ik putte uit Bijbelse en monastieke bronnen. De getuigenissen kwamen deels uit antwoorden op een vragenlijst van IDGP die bij gezinnen peilde naar wat hun fundamenten zijn en hoe ze die concreet waarmaken. Ook uit gesprekken met mensen die ik ontmoette tijdens initiatieven van IDGP of van CCV Gent. Lange tijd trokken mijn collega Han Koole en ik rond met een kartonnen huis om aan ouders vorming te geven over geloofscommunicatie: funderingen leggen, muren optrekken, leidingen die door het huis lopen, enzovoorts. Dat beeld van een huis staat ook centraal in het boek.”

„*Gelukkig gezin* richt zich tot alle gezinnen die op zoek zijn naar zin in hun dagelijkse leven en die openstaan voor die christelijke invalshoek”, besluit Velghe. „Het is geen zweverig boek, maar het wil gezinnen een taal geven om te

Mijn Stannah Starla, de stijl die me bevalt, de teruggevonden vrijheid ...



Documentatie en gratis prijsofferte op

info@stannah.be

0800 95 950

www.stannah.be

Naam + Voornaam
Adres
Postcode Stad
Tel: E-mail

Stannah bvba, Poverstraat 94, 1731 Relegem

Stannah